
Koulukuljetusten järjestämistapaperiaatteen 1.8.2025 alkaen

SIVLTK 27.08.2025 § 74
608/08.01.01.00/2025

Sastamala on maantieteellisesti Pirkanmaan laajin kunta. Perusopetuksen kouluverkko muodostuu 1.8.2025 alkaen 13 koulusta. Perusopetuslain 32 § mukaan oppilaalle on järjestettävä maksuton koulukuljetus, mikäli koulumatka on yli 5 km tai matka muuten on oppilaalle vaikea, rasittava tai vaarallinen. Lisäksi Sastamalan kaupunginvaltuusto on linjannut maksuttoman koulukuljetuksen rajaksi 3 km 1.-2. vuosiluokan ja esiopetuksen oppilaille. Näillä perusteilla maksuttoman koulukuljetuksen piirissä lukuvuonna 2025-2026 on 850 oppilasta.

Koulukuljetusten järjestämisessä hyödynnetään olemassa olevaa linja-autoliikennettä (ELY osarahoitus), markkinaehtoista liikennettä ja paikallisliikennettä. Näitä täydentää erillinen kilpailutettu koulukuljetuskokonaisuus.

Koulukuljetushankinnalla on merkittävä kustannusvaikutus, sillä esim. vuodelle 2025 koulukuljetuksiin on varattu 2,2, milj euron määräraha. Koulukuljetushankinta on olennainen osa käynnissä olevaa sivistyspalveluiden palveluverkkoselvitystä. Hankinnan laajuudesta ja hankinta-aikataulusta johtuen koulukuljetusten hankinta on irrotettava varsinaisesta palveluverkkoselvityksen päätöksentekoaikataulusta. Koulukuljetusten järjestämistapa ja kilpailutuksen periaatteet on vahvistettava pikaisesti, jotta varsinainen hankinta voidaan toteuttaa syksyn 2025 aikana. Tavoiteaikataulu on, että viimeistään tammikuussa 2026 seuraavan syksyn koulukuljetusten toteuttaja on selvillä.

Sivistyslautakunnan on linjattava ensin toimintamalli koulukuljetusten toteuttamiseksi. Tämän jälkeen sivistyslautakunta hyväksyy kilpailutusperiaatteet erillisellä päätöksellä. Kilpailutuksesta ja sen yksityiskohdista järjestetään markkinavuoropuhelu syyskuussa 2025.

Kaupunki teetti vuonna 2022 perusteellisen asiantuntijaselvityksen (Ramboll Finland Oy) henkilöliikenteen järjestämisen vaihtoehtoista Sastamalassa. Selvityksessä kokonaisuus tiivistyi kolmeen vaihtoehtoon:

1. Kaupungin oman joukkoliikenneyksikön perustaminen
2. Yhteistyön laajentaminen Tuomi Logistiikka Oy:n kanssa
3. Liikennöitsijävetoinen toimintamalli

Vuonna 2022 sivistyslautakunta linjasi toimintamalliksi liikennöitsijävetoisen toimintamallin ja valitsi kilpailutuksen jälkeen palvelun tuottajaksi Vammalan Palveluliikenne Oy:n. Vammalan Palveluliikenne ilmoitti lokakuussa 2024, ettei käytä sopimuksen mahdollistamaa optiokautta 1.8.2025 alkaen. Sivistyslautakunta teki tämän jälkeen koulukuljetuksista yhden lukuvuoden suora hankintapäätöksen 31.7.2026 saakka. Koulukuljetukset sisältävät myös erilaiset koululaisten uimahallikuljetukset,

retkikuljetukset, tilapäiskuljetukset sekä erilliskuljetukset. Lisäksi hankinta sisältää muita kaupungin osoittamia kuljetuksia, kuten hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia kuljetuksia (esim. koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetuksia), kuntalaisten asiointimatkoja, lukiolaisten kuljetuksia.

Nykyinen liikennöitsijävetoinen toimintamalli on osoittautunut kustannustehokkaaksi toimintamalliksi. Myös asiakaspalaute on ollut kiitettävää. Kaupungin oman joukkoliikenneyksikön perustaminen edellyttää logistiikkaan perehtyneen henkilöstön palkkaamista kaupungille. Tämä ei ole taloudellisesti ja toiminnallisesti perusteltua. Yhteistyön aloittaminen uudelleen Tuomi Logistiikka Oy:n kanssa edellyttää erillisiä yhteistyöneuvotteluja. Tässä haasteena on käynnissä oleva valtakunnallinen In House-lainsäädännön uudistaminen, joka muuttaa ratkaisevasti kaupungin mahdollisuutta hankkia Tuomelta asiantuntijapalveluita.

Liitteenä PowerPoint-esitys koulukuljetusten järjestämistapaperiaatteista (sis. vaikutusten arvioinnin)

Toimivallan peruste Hallintosäännön 31 § mukaan sivistyslautakunta vastaa koulukuljetusten järjestämisestä.

Valmistelija kasvatusjohtaja Pekka Kares

Esittelijä Talous- ja hallintopäällikkö

Päätösehdotus Sivistyslautakunta hyväksyy koulukuljetusten järjestämisperiaatteeksi nykyisen liikennöitsijävetoisen toimintamallin.

Koulukuljetusten hankinta 1.8.2026 alkaen käynnistyy välittömästi. Kilpailutuksen keskeiset periaatteet tuodaan sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että sivistysjohtaja Pekka Kares poistui klo 16:30.

Merkittiin, että kokouksen esittelijänä toimi § 74 alkaen vs. talous- ja hallintopäällikkö Mika Ojanen.

Lisätietoja Kasvatusjohtaja Pekka Kares, puh. 040 532 7771